

FÖRSLAG 2025-01-23

Kommunstyrelsens internkontrollplan 2025

Innehållsförteckning

Den interna kontrollen	3
Riskmatris	3
Bruttolista risker.....	4
Uppföljning av kritiska risker.....	9
Identifierade åtgärder	9

Den interna kontrollen

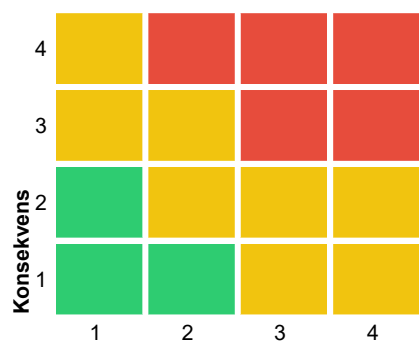
Enligt Kommunallagen 6 kapitlet 6 § ska nämnderna se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Intern kontrollens syfte är att säkerställa att rapporteringen om verksamhet och ekonomi är pålitlig, att målen uppfylls och att lagar och regler följs. Den interna kontrollen omfattar hur verksamheten hanterar de risker som kan uppstå inom ramen för intern kontrollens syfte. En risk är en möjlig händelse eller omständighet som kan göra det svårare att uppnå verksamhetens mål eller utföra verksamhetens uppdrag och att detta sker på ett avsett och säkert sätt.

Internkontrollplanen är ett verktyg för att systematiskt hantera och säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig. Den antas varje år och ser till att risker bedöms och hanteras. Internkontrollplanens bruttolista utgår från verksamhetens viktigaste och mest prioriterade ansvarsområden och processer. Kommunstyrelsen har i sin internkontrollplan också identifierat fyra övergripande risker: ekonomisk förvaltning, bisyssla, upphandling och inköp samt delegation. Dessa risker redovisas i kommunstyrelsens internkontrollplan och resultaten delas med berörda nämnder.

Risker hanteras genom att de accepteras, granskas i internkontrollplanen, hanteras på annat sätt, till exempel genom utvecklingsarbete, eller åtgärdas omedelbart. Nämnden ansvarar för att vidta åtgärder utifrån identifierade brister för att ständigt förbättra och utveckla sin verksamhet.

Kontorscheferna har i självutvärdering kommenterat att riskanalysen har identifierat verksamhetens viktigaste risker (i förhållande till den interna kontrollens syfte). De anger även att föreslagen hantering för kritiska risker kan anses tillräcklig, adekvat samt anpassad till verksamhetens storlek och komplexitet.

Riskmatris

Sannolikhet
Kritisk
Medium
Låg

	Konsekvens	Sannolikhet
4	Allvarlig - är så stor konsekvens att det helt enkelt inte får hända	Sannolik - Det är mycket troligt att fel kan uppstå
3	Kännbar - Uppfattas som besvärande av berörda personer (internt och externt)	Möjlig - Det finns en möjlig risk för att fel kan uppstå
2	Lindrig - Uppfattas som liten av berörda	Mindre sannolik - Risken är mycket liten för att fel kan uppstå
1	Försumbar - Uppfattas som obetydlig av berörda	Osannolik - Risken är praktiskt taget obefintlig att fel kan uppstå

Bruttolista risker

S: sannolikhet, K: konsekvens, RV: riskvärde

(Ansvarsområde/process) Risk	Befintliga aktiviteter	Befintliga egenkontroller	S	K	RV	Hantering
(Upphandling och inköp, ekonomikontoret) Risk att kommunens upphandlingar inte genomförs enligt lag (LOU) och kommunens styrdokument.	Riktlinjer och policy finns. Information till verksamheterna sker löpande. Upphandlingsplan som utgår från framtida upphandlingsbehov, kvalitetssäkrar upphandlingar över direktupphandlingsgränsen. Framtagen rutin och process för upphandling.	Framtagande av upphandlingsplan årligen för att säkerställa god avtalsäckning och minimera risken för felaktiga upphandlingar.	3	3	9	Hanteras genom att inköp som är av större värde eller av principiell betydelse fångas i upphandlingsplanen. Inköp av lägre värden följs upp genom inköpsanalysen och följs upp med respektive kontor.
(Upphandling och inköp, ekonomikontoret) Risk att kommunens inköp inte genomförs enligt ingångna avtal och kommunens styrdokument.	Riktlinjer och policy finns. Information till verksamheterna sker löpande. Inköpsanalyser medför kvalitets-säkring och visar avtalsäckning.	Övergripande inköpsanalys (årlig, nedbruten på kontor). Analys av first card inköp (årlig). Ekonomiavstämning i prognosuppföljning. Samverkan med förvaltningsekonomerna ger en helhetsbild.	3	2	6	Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller med uppföljning mot verksamhet. Införande av beställarorganisation och inköpsystem minskar möjligheten till felaktiga inköp.
(Ekonomisk förvaltning, ekonomikontoret) Risk att en god ekonomisk förvaltning inte efterlevs och att offentliga medel inte hanteras korrekt vid: a) representation b) attestflöde	a) Kontrollsteg i ekonomisteget (ERP) föreligger. Informations- och utbildningsinsatser. b) Attestreglemente finns. Attestordning tas fram varje år.	a) Daglig kontroll av fakturor som konterats med konto för representation, resor och utbildning. Stickprov skulle kunna införas. b) Löpande kontroll av attestflödet (ERP). Stickprov genomförs av revisorerna inom ramen för förvaltningsrevision.	2	2	4	a) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller. b) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
c) intäkter (kundfakturerings), risk att vi förlorar intäkter	c) Rutiner för kundfakturerings finns.	c) Kontroller sker på flera nivåer (medarbetare, chef och revisorer). Kontroll av intäkter i budgetuppföljningen (förvaltningsekonomer) månatligen, exempelvis avgiftsintäkter vid förändrat mönster och avvikelse.	2	2	4	c) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
d) ekonomistyrning	d) Rutiner för ekonomistyrning finns. Styrdokument finns för medelsförvaltning. Styrmodellen anger ekonomistyrning. Bokslutsanvisningar.	d) Kontroller sker på flera nivåer (medarbetare, chef och revisorer). Månatlig budgetuppföljning av förvaltningsekonomer.	2	2	4	d) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
e) betalningar	e) Betalkontroll - systemstöd.	e) Betalfilen kontrolleras dagligen mot tjänsten betalkontroll. Avvikelse-listan från betalkontroll kontrolleras (kan vara F-skatt, skatter, moms, dubletter etc)	2	2	4	e) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.

(Ansvarsområde/process) Risk	Befintliga aktiviteter	Befintliga egenkontroller	S	K	RV	Hantering
f) likviditet	f) Mall har tagits fram för processen. Systemstöd för likviditetsflödet.	f) Kontroll av likviditetsflöden och behållning på konto (bank/Nordea). Månatlig uppdatering av likviditet.	2	2	4	f) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
g) bokföringslagen	g) Finansiell rapportering (delår och årsboklöst), deklarerationer (moms, inkomstskatt)	g) Framtagande av bokslutsrapporter som följer redovisningslag och rekommendationer. Deklarera moms.	2	2	4	g) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
(Försäkringsskydd, ekonomikontoret) Risk att kommunen inte har korrekt och adekvat försäkringsskydd	Genomgång av befintligt försäkringsskydd sker löpande med stöd av upphandlat försäkringsskydd och försäkringsmäklare.	Löpande uppdateringar av försäkringsmäklaren, varje kvartal.	1	3	3	Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
(Barnkonventionen, fritids- och kulturkontoret) Risk att vi inte följer barnkonventionen gällande lika rättigheter då alla barn inte har samma ekonomiska förutsättningar	Lovprogram tas fram som är öppet för alla. Avgifter tas ut för vissa aktiviteter som finansierar andra aktiviteter. Bedömning om vad som kan göras avgiftsfritt för målgruppen sker. I den löpande bedömning inbegrips även tillgänglighet t. ex NPF. Gemensam konsekvensbeskrivning behöver tas fram för att säkerställa verksamhetens utbud utifrån ett helhetsperspektiv.	Bedömning om utbud diskuteras löpande med syfte att tydliggöra helhetsperspektiv och att leverera bredd i så stor utsträckning som möjligt.	2	3	6	Omhäntas genom utvecklingsarbete i form av att ta fram en gemensam konsekvensbeskrivning.
(Föreningsbidrag, fritids- och kulturkontoret) Risk att föreningar och studieförbund får bidrag på felaktiga grunder	Åtgärdstrappa framtagen. Kontoret träffar föreningar systematiskt och informerar löpande om nya riktlinjer.	Stickprov genomförs. Kontoret begär löpande in verksamhetsplan samt alkoholpolicy. Arbetar för att uppmärksamma AI inom föreningarnas dokument.	2	2	4	Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
(Nyttjande av lokaler, fritids- och kulturkontoret) Risk att föreningar betalar felaktig taxa genom att de hyr ut lokalen i andra hand	Bokningsrutiner har utvecklats. Löpande information om regler ges till alla föreningar.	Stickprov genomförs, Kontoret får även kännedom om specifika tillfällen genom personal på plats eller genom andra föreningar och genomför då uppföljningar samt dialog med berörda föreningar.	2	2	4	Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller
(Nyttjande av lokaler - välfärdsbrott, fritids- och kulturkontoret) Risk att ett ökat antal föreningar betalar felaktig taxa genom att de systematiskt med uttalat vinstintresse hyr ut lokalen i andra hand	Åtgärdstrappa finns för att säkerställa systematiskt missbruk av andrahandsuthyrning. Information sker löpande.	Uppföljning görs löpande och systematiskt. Analys sker av insamlad dokumentation gällande felaktigt nyttjande av lokaler.	2	3	6	Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.

(Ansvarsområde/process) Risk	Befintliga aktiviteter	Befintliga egenkontroller	S	K	RV	Hantering
(Trygghet för barn, fritids- och kulturkontoret) Risk att barn/unga inte är trygga i situationer där de är ensamma med personal	Övergripande och lokal rutin för utdrag ur belastningsregistret finns. Rutin för egenkontroll har tagits fram. Rutinen behöver ytterligare förtydligas gällande arvoderade personer under 18 år. Kulturskolan har tät kontakt med vårdnadshavare för att få information om det finns barns om känner sig otrygga. Besöksenkäten ska utvecklas med fråga gällande otrygghet.	Egenkontroll görs två gånger per år, men utdrag undersöks endast för under perioden nyanställd personal. Lektionsbesök sker löpande inom Kulturskolan. I övriga verksamheter sker generellt gruppverksamheter.	2	4	8	Hanteras genom att befintliga rutiner för utdrag ur belastningsregister förtydligas gällande arvoderade personer under 18 år.
(Hantera personuppgifter enligt GDPR, fritids- och kulturkontoret) Bildmedium; fotografier och rörliga bilder. Barn och unga figurerar ofta. Risk att originalbilder: a) ej hanteras enligt GDPR och publiceras. b) finns kvar i teknisk utrustning, t ex mobil, kamera	Informationsskyddighet föreligger och ska informeras om. a) Bildbanken och Kulturskolans bokningssystem har inbyggda GDPR system. Utifrån ny teknik har bilder fått annan utformning som bidrar till att GDPR inte är ett problem. b) Övergripande rutin för gallring av bilder kommer tas fram av Kommunikationsenheten.	a) Bildbankens och bokningssystemet har inbyggda funktioner vilket medför egenkontroll. b) Gallring kommer ske i enlighet med framtagna rutin.	2	3	6	a) Accepteras, utifrån förekommande system och föreliggande arbetssätt. b) Accepteras, utifrån förekommande system och föreliggande arbetssätt.
(Kompetensförsörjning, HR-kontoret) Risk att inte behålla kompetens/ vara attraktiv arbetsgivare/erbjuda karriärvägar - inte kunna leverera på uppdrag/få ökat antal sjukskrivningar	Ny kompetensförsörjningsstrategi är antagen. Individuella utvecklingsplaner i medarbetarsamtal, karriärutveckling ledararenan, personalförening, hälsoinspiratörer, förmåner, introduktionsplaner, systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM), utvecklande ledarskap, chefsdagar. Innovation är en viktig del.	Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs löpande upp i systemstödsmodulen för SAM. Sjuktal följs löpande.	2	3	6	Genomförande sker i enlighet med förekommande styrdokument och arbetsmetoder. Arbetsmiljörapport sammanställs årligen.
(Kompetensförsörjning, HR-kontoret) Risk att inte kunna rekrytera och attrahera nya medarbetare – inte kunna leverera på uppdrag/ få ökat antal sjukskrivningar	Ny kompetensförsörjningsstrategi är antagen. Rekryteringsföretag som arbetar med search, varumärket och profilering har påbörjats, sociala medier kan bli en viktigare del.	Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs löpande upp i systemstödsmodulen för SAM. Sjuktal följs löpande.	2	3	6	Genomförande sker i enlighet med förekommande styrdokument och arbetsmetoder. Arbetsmiljörapport sammanställs årligen.
(Bisysslor, HR-kontoret) Risk att medarbetares bisysslor påverkar deras uppdrag i Knivsta kommun. Konkurrerande verksamhet mellan kommunen och medarbetaren kan leda till förtroendeskada och i förlängningen till uteblivna intäkter	Medarbetardialogen har reviderats och tydliggör att bisyssla ska efterfrågas/anmälas. Rutiner för bisyssla finns. Kompetensinsats genomförs återkommande.	Kontroll sker regelbundet vid medarbetardialog.	2	3	6	Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.

(Ansvarsområde/process) Risk	Befintliga aktiviteter	Befintliga egenkontroller	S	K	RV	Hantering
(LAS-hantering, HR-kontoret) Risk för att varsel, konvertering, företrädesrätter inte hanteras korrekt och att fel sker vid anställningsförfarande	Alla underlag finns i systemstöd (Winlas). HR ansvarar för att varje månad skicka underlag och instruktioner till cheferna för hantering. Rutin för detta finns.	Hantering kontrolleras månadsvis. Inga avvikelser har inträffat under senare år.	1	3	3	Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och kontroller.
(Handläggning av ärenden, kommunledningskontoret) Risk att underlag inte är genomarbetade kvalitets-säkert och rättssäkert för förtroendevalda att ta beslut på. Riskerna innefattar även att stoppdatum inte följs	Årsplan Knivsta med stoppdagar finns framtaget. Tjänstemannaberedning sker löpande. Nytt förslag på process inväntar godkännande och ska antas. I denna anges att nämnderna ska arbeta lika. Implementeringsarbete behöver ske framöver.	Inbyggd kontroll genom fastställd process och nämndsekreterarnas handläggning.	3	2	6	Omhäntas genom fortsatt implementeringsarbete av fastställd process.
(Delegationsbeslut, kommunledningskontoret) Risk att beslut inte fattas inom ramen för gällande delegationsordning enligt följande: a) beslut inte fattas av utsedd delegat och därmed inte är giltigt. b) beslut inte är korrekt diarieförda och återrapporterade till nämnd c) beslut inte är korrekt dokumenterade	a) Delegationslista finns. Rutin finns gällande diarieföring av beslut. Informationsinsatser. b) Rutin finns gällande diarieföring av beslut. Digitalt stöd ska införas. c) Rutin finns gällande diarieföring och ska följas. Digitalt stöd ska införas.	a) informationsinsatser kan anses som ett tillräckligt verktyg, egenkontroller är ej adekvat. b) Det digitala stödets inbyggda funktioner kommer utgöra egenkontroll. c) Det digitala stödets inbyggda funktioner kommer utgöra egenkontroll.	2	3	6	a) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och informationsinsatser. b) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och digitalt stöd. c) Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och digitalt stöd.
(Förekomst av jäv, kommunledningskontoret) Risk att jäv föreligger då vissa förtroendevalda sitter både som ordförande i nämnd och som ledamot i kommunstyrelsen	Rutin föreligger, som är känd och efterföljs. Dialog och diskussion har förts, bland annat med hjälp av kommunjurist.	Löpande hantering i enlighet med processen. Utskick av rutinen till alla förtroendevalda.	2	3	6	Accepteras, utifrån förekommande arbetssätt, styrdokument och informationsinsatser.
(Projektportföljen, tillväxtkontoret) Bostadsförsörjning Risk att kommunen inte kan fullgöra sitt lagstadgade bostadsförsörjningsansvar genom att tillgodose efterfrågan på bostäder i Knivsta	Ett bostadspolitiskt program ska tas fram för politiskt antagande.	Uppföljning av den beslutade projektportföljen. Uppföljning av gällande lokalförsörjningsplaner. Dialog med exploatörer.	2	3	6	Omhäntas genom framtagande av bostadspolitiskt program. Beslut i kommunstyrelsen om remiss av samrådsförslag för bostadspolitiskt program i oktober 2024. Regelbunden uppdatering av lokalförsörjningsplaner för utbildningsnämnden och socialnämnden
(Projektportföljen, tillväxtkontoret) Bostadsförsörjning Risk att genomsnittlig nyproduktion av bostäder inte uppfyller ingånget 4-spårsavtal med staten och regionen	En väl avvägd projektportfölj för bostadsförsörjning, företagsetableringar och samhällsfastigheter kopplad till förhandling av 4-spårsavtalet behöver utvecklas.	Uppföljning av att projektportföljen levererar utifrån aktuella avtalsåtaganden.	2	3	6	Omhäntas genom utveckling av projektportfölj samt process gällande beredning för strategisk planering och infrastruktur. Beslut i kommunstyrelsen om en första projektportfölj i oktober 2024.

(Ansvarsområde/process) Risk	Befintliga aktiviteter	Befintliga egenkontroller	S	K	RV	Hantering
(Projektportföljen, tillväxtkontoret) Företagsetableringar Brist på tillgång till byggklar verksamhetsmark riskerar att begränsa tillväxten av arbetstillfällen	Näringslivsstrategi finns.	Uppföljning av att projektportföljen levererar utifrån målen i näringslivsstrategin. Marknadsanalyser görs och aktualiseras i nödvändig omfattning.	2	3	6	Frågan om möjlig framtida verksamhetsmark i hela kommungeografin hanteras inom ramen för översiktsplanen. Omhändertas genom framtagande av bland annat utvecklingsprogram för Knivsta Östra entré. Kommunstyrelsen beslutade i maj 2024 om uppdrag om utvecklingsprogram för Knivsta östra entré. Tidig analys gällande möjligheter kopplat till ny trafikplats.
(Projektportföljen, tillväxtkontoret) Samhällsfastigheter Risk att det finns ökande andel vakanta lokaler inom samhällsfastigheter	Ett bostadspolitiskt program ska tas fram för politiskt antagande. Projektportföljen behöver utvecklas. Befolkningsprognosen utgör ett verktyg.	Regelbunden uppdatering av lokalförsörjningsplaner för utbildningsnämnden och socialnämnden. Fortlöpande arbete med projektportfölj.	2	3	6	Omhändertas genom framtagande av bostadspolitiskt program samt genom framtagande och utveckling av projektportfölj. Beslut i kommunstyrelsen om remiss av samrådsförslag för bostadspolitiskt program samt om en första projektportfölj i oktober 2024.
(Projektportföljen, tillväxtkontoret) Samhällsfastigheter Risk för suboptimerat lokalnyttjande (obalans mellan utbud och efterfrågan).	Vissa nämnder har framtagna lokalförsörjningsplaner. Kommunövergripande och nämndöverskridande lokalförsörjningsplan för kommunstyrelsen behöver tas fram. Uppdrag finns i Mål och budget 2025 och åtgärd finns i verksamhetsplan på nämndnivå. Befolkningsprognosen utgör ett verktyg och behöver utvecklas för att bättre stödja framtagandet av lokalförsörjningsplanerna.	Egenkontroller införs efter beslut om lokalförsörjningsplan för kommunstyrelsen.	2	3	6	Omhändertas genom att kommunövergripande och nämndöverskridande lokalförsörjningsplan tas fram. Uppföljning sker i verksamhetsberättelse per hel- och delår. Framtagandet kan försenas på grund av personalförhållanden i verksamheten och behovet av att prioritera nämndspecifika lokalförsörjningsplaner. Innan kommunövergripande och nämndöverskridande lokalförsörjningsplan tagits fram föreligger en fortsatt suboptimering av den samlade/ aggregerade lokalförsörjningsplaneringen.
(Detaljplaneprocess, samhällsbyggnadskontoret) Risk att brister i den nya projektmodellen och styrningen av den leder till att lämplighetsbedömningen inte blir korrekt.	Mallar och rutiner håller på att uppdateras. Styrformer utvecklas.	Modellen i sig kommer innehålla egenkontroller. Ej på plats ännu.	2	3	6	Omhändertas i fortsatt utvecklingsarbete inom ramen för projektmodellen.
(Detaljplaneprocess, samhällsbyggnadskontoret) Risk att tidsplaner inte hålls vilket påverkar ekonomiska förutsättningar.	Metod för resursplanering finns. Mallar för resursplanering håller på att tas fram. Arbete pågår med att byta ut äldre plankostnadsavtal.		2	3	6	Omhändertas i det utvecklingsarbete som sker, mallar, rutiner och arbetssätt ska tas fram.
(Detaljplaneprocess, samhällsbyggnadskontoret) Risk att kundfakturor inom detaljplanering inte är korrekta på grund av brister i tidsrapporteringen.	En gemensam systematik för tidsrapportering saknas för Samhällsbyggnadskontoret och Tillväxtkontoret.		3	2	6	Omhändertas i fortsatt utvecklingsarbete inom ramen för projektmodellen. Samordning behöver ske inom Samhällsbyggnads och med Tillväxtkontoret.

(Ansvarsområde/process) Risk	Befintliga aktiviteter	Befintliga egenkontroller	S	K	RV	Hantering
(Detaljplaneprocess, samhällsbyggnadskontoret) Risk att bristande kompetens leder till att detaljplaneprocessen inte följer lagstadgad process	Planarkitekter arbetar utifrån planhandboken. Revidering av planhandboken sker systematiskt. Arbetar systematiskt med kompetensförsörjning. Tillgång till rättsdatabas finns. Omvärldsbevakning gällande lagstiftsförändringar sker kontinuerligt. Upphandlingsmallar är framtagna för att få in rätt kompetens och dessa förbättras systematiskt.		2	3	6	Accepteras, befintliga arbetsätt bedöms tillräckliga.

Uppföljning av kritiska risker

För att säkerställa ett systematiskt arbetsätt gällande de risker som bedömts som kritiska kommer uppföljning ske till kommunstyrelsen vid två tillfällen, dels för första halvåret 2025, dels för helåret. Återkopplingen kommer att synliggöra om risken hanteras enligt planen i bruttolistan.

(Ansvarsområde/process) Risk	Riskvärde	Hantering
(Upphandling och inköp, ekonomikontoret) Risk att kommunens upphandlingar inte genomförs enligt lag (LOU) och kommunens styrdokument.	9	Hanteras genom att inköp som är av större värde eller av principiell betydelse fångas i upphandlingsplanen. Inköp av lägre värden följs upp genom inköpsanalysen och följs upp med respektive kontor. Under 2025 införs ett beställarsystem/-organisation som minskar möjligheten till inköp utanför avtal.
(Trygghet för barn, fritids- och kulturkontoret) Risk att barn/unga inte är trygga i situationer där de är ensamma med personal	8	Hanteras genom att befintliga rutiner för utdrag ur belastningsregister förtydligas gällande arvoderade personer under 18 år.

Identifierade åtgärder

I granskningar som genomförts inom ramen för kommunstyrelsens internkontrollplan 2024 identifierades åtgärder som ska genomföras för att stärka den interna kontrollen. Uppföljning av dessa åtgärder sker till nämnd per helår 2025.

(Ansvarsområde/process) Risk	Identifierade åtgärder
(Upphandling och inköp) Risk att kommunens inköp och upphandlingar inte genomförs enligt ingångna avtal och kommunens styrdokument.	Kommunstyrelsen ska inom ramen för sin verksamhet säkerställa att samtliga inköp och upphandlingar uppfyller ställda krav på dokumentation.